

Stanje u hrvatskoj privredi je zabrinjavajuće. Iako se daju različite interpretacije nitko danas neće reći da vanjski dug, dug države, stopa nezaposlenosti, društveni proizvod, platna bilanca, globalna produktivnost, demografska slika, itd., zadovoljava i da se stanje sutra neće pogoršati. Sva zvona zvone na uzbunu. Toga je svjesna Koalicija kao i oporba. Svi čuvaju svoje ekonomski programe kao «zmija noge» i nije moguće ocjeniti koja stranka nudi izlaz iz krize. Kako su mnoge političke stranke čitatelji ovih stranica, u nastavku, donosim neke elemente o kojima valja voditi računa.

Prvo. Postoji značajna opasnost da deflacija «zaokrene» u inflaciju i da započnu nekontrolirani procesi. Jasno je da nekontrolirano kretanje cijena znači značajan društveni trošak. Ovo, bar, u jednakoj mjeri kao i očekivanje cijena. Stoga je neophodno voditi računa o kontroli cijena.

Druge. Kontrola cijena ne znači samo varijacije cijena na više/niže već i takvu «kompoziciju» relativnih cijena koje će investitorima dati jasan/točan signal kako bi se izvršila oprimalna alokacija akumulacije.

Treće. Za aktivnosti koje su od odlučnog značaja za državu valja podržati izravno državno vlasništvo i nadzor.

Četvrti. Javna dobra čiju konzumaciju nije moguće definirati tržišnim mehanizmima treba podržati posebnoj kontroli i nadzoru. Ovo znači da javna dobra moraju biti pružena stanovništvu uz uvjet maksimalne učinkovitosti a po minimalnoj cijeni. Iteracijama valja procese optimalizirati kako bi se proizvodnja i distribucija javnih dobara odvijala po «tržišnim načelima» u mjeri u kojoj je to moguće.

Peto. Država mora posebnu brigu voditi o stvaranju ambijenta jednakih mogućnosti za sve građane. Ovo znači uz socijalnu politiku i primjereno obrazovno sustav koji će jedanko bogatim i siromašnim omogućiti da žive od svog rada. Posebno valja stimulirati istraživanje i razvoj putem izravnih i neizravnih mjera.

Šesto. Planirati, planirati, planirati. Valja shvatiti da je dugoročni/srednjoročni/ kratkoročni plan rezultat koncepcije i strategije razvoja, te operativni program sa primjernim taktikama/politikama.

Sedmo. Kada je riječ o strateškim granama, kao što je to turizam, poljoprivredna proizvodnja, i temeljem toga, industrijski kapaciteti, potrebno je da se cijelokupni arsenal ekonomski politike postavi tako da se ti projekti u dugom roku i ostvare.

Osmo. Država ima zadatak da brine, putem kontrole i intervencije, o očuvanju okoline, korištenju prirodnih resursa, itd.

Ovo nije potpuni popis pitanja o kojima valja voditi računa ali je inventarizacija koju nije moguće ignorirati. Dragi čitaoci, kad budete u prilici da se upoznate sa ekonomskim programima stranaka, pokušajte njihove programe podvrći ocjeni korišteći navedene kriterije.